

KOMÁROM és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik vasárnap reggel.
Előfizetési ár:
 Helyben: Vidéken:
 Egész évre . . . 4 korona | Egész évre 5 K 20 fill.
 Fél évre . . . 2 " | Fél évre . . . 2 " 60 "
 Negyed évre . 1 " | Negyed évre 1 " 30 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

HIRDETÉSEKET
 jutányosan számítva a kiadóhivatal vesz fel.
 Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szóig 50 fillér. —
 Minden további szó 4 fillérrel több. — Nyilattéri közle-
 mények jutányos díjazás mellett közöltetnek.

Szerkesztőség:
Pandató-utca 27. szám.
 Kiadóhivatal:
„Pannonia“ könyvkereskedés
 Baross-utca 6. szám.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

III. évfolyam

1906. december hó 16.

50-ik szám.

Karácsonyi vásár.

Ünnepi pompával, hazafias lelkesedés közepette nyílt meg a Magyar Védő Egyesület komáromi fiókja által a vármegyeház termeiben rendezett karácsonyi vásár és kiállítás. Ünneppé avatták a napot a védő egyesület, a kiállítás résztvevői és a nemzeti munkálkodást elősegítő társadalom.

Rövid idő alatt, gyorsan készült el a kiállítás, a mely talán kis méretű, de jelentőségére nézve felette becses és értékes tanúságot tesz városunk és vármegyénk kézmű iparának fejlődéséről, de nagyon szépen feltünteti népünknek a házi iparral való foglalkozását és képet nyújt annak arányairól is. A női munkák pedig finom izlésről, a nők munkásságáról, munkaszeretetről és szorgalmáról tanuskodnak.

A magyar iparnak és a magyar munkás kezeknek sok szép és hasznos készítményeit látjuk itt, a mikről eddig a magyar fogyasztó közönség alig vett tudomást. Abban a nagy kenyérharcban, a melyet az egész emberi társadalom folytat, a magyar ipar egészen

önmagára volt hagyatva, az országot idegen ipartermékek árasztották el s milliók vándoroltak ki az országból olyan ipari készítményekért, a miket idehaza is beszerezhetünk volna. Az ipar fejlődése a támogatás és a szükséges tőke hiánya miatt megakadt, az ország gazdasági viszonya folyton rosszabbodott, a társadalom erejét és tevékenységét évtizedeken keresztül a szabadelvűség hamis czégére alatt folytatott tülekedés foglalta le. Ugyan ki törődött a magyar iparral és a magyar nép megélhetésével?

A szabadelvűnek nevezett társadalom csak az elvek vásári bódéja körül csoportosult, ahol hit, meggyőződés, közéleti erkölcs, tisztesség, becsület olcsó portéka gyanánt került kótyavetyére. De a hazafias törekvéseknek, a nemzeti eszméknek, az ország gazdasági felvirágoztatására, a népjólét megteremtésére irányuló munkálkodásnak nem volt becsé, nem volt értéke.

Az emberek egy része a kenyeret nem az ipar művelésével, nem verejtékes munkával vagy kézi ügyességgel kereste, hanem elveinek és meggyőződésének áruba bocsátásával s az idegen érdek támogatásának szolgálatába állott.

A nemzeti nagy küzdelem azonban öntudatra keltette a magyar társadalom minden tényezőjét; hazafias szellem, a nemzeti eszmék megvalósítására való törekvés hatotta át a lelkeket; megmozdult a magyar társadalom s kezébe vette a magyar ipar fejlesztésének és a hazai ipar támogatásának munkáját, hogy biztosítsa a magyar nép jövődjét.

Ennek a társadalmi tevékenységnek eredményeként állt elő a Magyar Védő Egyesület komáromi fiókja által rendezett karácsonyi vásár.

Az egységes társadalmi munkának nemcsak az ország ipari, kereskedelmi s gazdasági viszonyának fellendítésére vezet, hanem kulturai haladásunknak is fő tényezője. Ehhez a munkához azonban hozzá kell járulni a magyar iparosoknak is azzal, hogy minél szebb, minél jobb munkát állítsanak elő s bocsássanak a fogyasztó rendelkezésére. Ne támaszkodjanak csupán a közönség gyámolítására, hanem a maguk erejét és képességét is vigyék bele a nemzeti eszmékért folytatott küzdelembe. Ne az urhatnomság vágya, hanem a tisztas munkaszeretete és a szorgalom

„KOMÁROM és VIDÉKE“ TÁRCZÁJA

FŐVÁROSI HANGULATOK.

Írta: Zöldi Márton.

— A „KOMÁROM és VIDÉKE“ eredeti tárczája. —

I.

Nyilvános parkok.

Szabadon, dicsőségesen uralkodott s megdicsőült Könyves Kálmán után azt mondhatná valaki, hogy olyasmiről, a mi nincs, cikket nem írható.

De ilyen csekélységen nem szabad fennakadni, annyiban kevésbé, vagy ha úgy tetszik azért is, mert azok a nyilvános parkok, melyek vannak, igazán csekélységek.

Egyelőre a fővárosi nyilvános parkokat könnyen elősorolhatjuk az ujjakon. Jut és marad is — tudniillik ujj Viszont lojalisan el kell ösmernünk, hogy azok, a melyek tényleg vannak, ha méretekben nem is imponálóak, amint hogy nem azok, gondozás, hangulat, művészi csinosítás vagy hogy generális kifejezést használjunk: műkertészeti-
 leg az európai szemét is kielégítik.

Mikor a dicsőitlen emlékü. Nejgebájt lerombolták, sokan gondoltunk arra, hogy

annak a helyén milyen hatalmas parkot lehetne létesíteni. Nekünk, szegény embereknek, volt szívünk odaadni az egészet egy nyilvános park céljaira. De a gazdag emberek, a város urai, ugynevezett bölcs mérséklettel csak egy részét adták oda.

Nos, a szabadságtér így is szépen fest. Köröskörül tömör, talán kissé nagyon is nyomott hangulatu paloták, s ezeken belül egy aránylag elég tágas nyilvános park a műkertészet apró remekeivel.

Nincs semmi kétségem, hogy a sétáló börczelátogatókat ez a tér teljesen kielégíti. De az én szempontom egészen más, én a nyilvános parkot főleg gyermekek tulajdonának tekintem. A fővárosi gyermek semmire sincs jobban rászorulva, mint arra a tiszta poétikus hangulatra, melyet egy hatalmas park képes ébreszteni.

Odahaza, a bércszárnyában nincs udvar, s amennyiben van, ez leginkább arra szolgál, hogy a házmaster elkeresse belőle a gyermekeket. Képzeltetjük magunkat ezeken a gyermekeknek a helyzetében. Ki mennek az utcára, s a legrosszabb véleményt alkotják maguknak a gondviselésről. Valósággal perbe szállnak vele. Felvetik a kérdést: — Miért nincsenek tágas árnyas udvarok,

s ha vannak miért kombinálják őket házmasterekkel?

Ezzer a dilemával terhelve csatangolnak az aszfalton, a trachiton s végre feléjük mosolyog a szabadságtér színes, virágos hangulatával, zöld gypével. Mohón igyekeznek feléje. Ugy lépnek rá, mint az ígéret földjére . . . Szaladgálnak, kergetik egymást, katonásdit játszanak.

Az ilyen katonai játék megköveteli, hogy letérjenek egy-egy manőver okáért a gyalogjáróról. Néhány pajkosabb gyerek rálép a gypre . . . s ezzel vége van a játéknak, örömmel és katonásdinak.

Mert abban a pillanatban megjelenik egy komor, szürke egyenruhás őrs kíméletlenül elkergeti őket. Örülhetnek ha ütleg nélkül szabadulhatnak.

Tudomásunkkal ugyanis, a nyilvános parkokban a gyp szent és sérthetetlen. Arra senki ember fiának rálépnie nem szabad. Büntetési tételekkel van körülbástyázva.

Miért? Az csak azok tudják, kik teljesen elfelejtették, hogy valaha gyermekek! Ott állanak a gyp szélén a szépen ápolt, nyírott, öntözött zöld fű csábitja őket. Ugy szeretnének rálépni, szaladni rajta, kergetni, esetleg meghempergetni egymást De

irányítsák iparosainkat, akkor a társadalom támogatása nem fog elmaradni.

A karácsonyi vásár örvendetes bizonyítékát nyújtotta annak, hogy a társadalom és az iparosok megértették egymást.

*

A múlt szombaton, december 8-án kora reggel sűrűn vonult fel városunk minden szépért és nemesért lelkesedni tudó közönsége a vármegye házára. A nagyterem zsufolásig megtelt díszes közönséggel. Szép nők, üde mosolygó arcú leányok, a fény, melegség tavaszát varázsoltak elő. A kiállítás szingzardag változatos képe, a csillogás, a közönség hullámváza bűvös erővel ragadta meg a lelkeket.

A vármegye és város vezető férfiai szintén ott voltak a közönség soraiban. Ghyczy Dénes alispán, Baranyay Géza, Domány János polgármester, Antal Gábor ref. püspök, Zichy Miklós gróf, Peredi Géza, s többen.

A megnyitási ünnepélyre Budapestről, Barthos Tivadar ny. kir. ítélőtáblai bíró, al-elnök és Hajnos Sándor s neje jelentek meg a M. V. E. képviselőjében.

Kálmán Rudolf főispán a kiállítás védnöke Zichy Miklósné grófnő védnöknővel pontban 10 órakor lépett a terembe. A közönség éljenzéssel fogadta a védnököket. Az ünnepséget a Dalegyesület a Hymnussal vezette be, a mit áhitattal hallgatott a közönség. Ezután Peredi Géza dr. a vásár és kiállítás igazgatója lelkes és hazafias beszéddel üdvözölte a védnököket s ismertette a vásár rendezésének indító okait és célját s felkérte a főispánt a vásár megnyitására.

Kálmán Rudolf főispán védnök a vásárt a következő beszéd kíséretében nyitotta meg:

Tisztelt közönség!

A Magyar Védő Egyesület komáromi fiókjának, mely még nem töltötte be fennállásának első évét, az egyesület elé kitűzött cél megvalósítására tulajdonképpen első ki-

nem lehet. „A gyepre lépni tilos“! Így hangzik az érczre vésett tilalom.

S a gyermekek csüggedten térnek haza S lelkükben sajátságos kétségek támadnak, mikor hátat fordítanak a Szabadság térnek Az egyik okos szemű fiu felveti a kérdés a Szabadság téren:

— A tér itt van, de hol a szabadság?

II.

Villamos ábrándok.

(Történik egy nagy fővárosi színház igazgatói szobájában.)

Az igazgató: Barátom, titkár, én valahányszor végig megyek a köruton, nyugtalanító érzést hozok magammal.

A titkár: Hitelezőkkel találkozik?

Az igazgató: Hitelezők? Kitérődik ilyen csekélységekkel? Csak husz villamos színház-

sérlete ezen megnyitandó karácsonyi vásár. Az egyesület eddigi ideje szervezéssel, taggyűjtéssel és e hazafias eszme terjesztésével telt el.

Ez első lépéssel óhajtjuk bemutatni a város és vidéke közönségének azon iparczikkeket, miket környékünkön előállítani tudunk, vagy a közvetítő kereskedelem segítségével, mint bár távolabb vidékek produktumait, de kizárólag magyar gyártmányokat a vevő közönségnek nyújtani képesek vagyunk, módot nyújtván ezzel tagjainknak arra, hogy azon szent fogadalmat, mit egyesületünkbe való belépésükkel tettek, tudniillik „hogy a magyar ipart még áldozatok árán, igényeinek leszállításával is támogatják“ beválthassák.

Tudom azt t. közönség, hogy nagyon korlátolt azon iparágak száma, melyek e helyütt képviselvék, amelyek hazánkban, fájdalom, ez ideig üzemben vannak, de megvagyok győződve arról hogy az esetre, ha fogyasztó közönségünk tántoríthatatlanul kitart fogadalmá mellett s e felbuzdulás nem lesz szalmaláng és a vállalkozás komolyan számíthat arra, hogy a magyar iparczikkek piacra biztosítva lesz ha továbbá törvényhozásunknak sikerülni fog a lelketlen, haszonleső izgatók által felidézett s a vállalkozást ugy a munkások, mint a munkaadók kiszámíthatatlan kárára megbénító sztrájk-mániát korlátozni, — úgy a bel-, mint a külföldi tőke, gyárak alapításával rövid idő alatt vállalkozni fog e hiányzó iparágak meghonosítására s a meglévők kifejlesztésére.

Ily fontos, egész közgazdasági életünkre kiható tehát azon mozgalom, melyet a magyar társadalom a védő egyesület szervezésével megindított. E mozgalom nem agresszív, nem támadó, csupán védő! Védi a házi tüzhelyet, a hazát idegen betolakodás ellen, meg akarja védeni a hon polgárait a nyomor, a vándorbot, a hazátlanságtól! Új keresetforrások megnyitásával törekszik arra, hogy ez ország minden polgára becstületes munkával megkereshesse a saját és családja fentartására szükséges összeget, s hogy a

zat látok. Egyik a másik után keletkezik szédületes azaz villamos gyorsasággal.

A titkár: És mindegyiknek van közönsége.

Az igazgató: Igen az emberek törík magukat. Megvallom én is megnéztem néhányat.

A titkár: Magam is.

Az igazgató: Nem halgathatom el, hogy aránylag jól szórakoztam.

A titkár: Ó igen, negyven fillérért nem lehet többet kívánni.

Az igazgató: De ismétlen nyugtalan érzés vett rajtam erőt az az átkozott bioszkop képes elhódítani tőlünk a közönséget.

A titkár: Főleg az olesó közönséget: a karzatot

Az igazgató: A nyugtalanság pompás gondolatot csíhólt ki belőlem.

A titkár: Lehetetlen!

rátermettség, az ügyesség szorgalommal párosulva jólétet és közbecsülést érhesen el.

Mint számtalanszor mondhatnám mindannyiszor, valahányszor nagy czélok elérésére szükség van csak minden nemesért, szépért, magaszosért lelkesülőkre: első sorban látjuk a küzdők közt a nőket, hazafias vállalatunk kezdeményezése és e vásár létesítése is az ő buzgalmuk eredménye. Midőn tehát e vásárt megnyitnám, nem mulaszthatom el, hogy ugy is, mint az egylet elnöke védnöktársaim nevében is hálás köszönetemet ne nyilvánítsam Karcsey Lászlóné ő nagysága, az egylet fáradhatlan megteremtőjének s Borcsiczky Béláné ő nagysága, a karácsonyi vásár megpendítője és buzgó rendezőjének, kik mint a különböző szakosztályok tagjai e cél körül közreműködtek. A vásár sikere, mi legfőbb óhajunk, legyen jutalma fáradozásainknak. A vásárt ezennel megnyitom.

Városi közgyűlés.

— Győzelem az egész vonalon. —

Komárom, 1906. december 12.

Megmőzdült a város törvényhatósági élete, az ellenzéki bizottsági tagok végrehalára komolyan hozzá fogtak a tisztítás munkájához s derakasan megkezdték az újabb berendezkedést; megértették az idő intő szavát s a város közügyeinek intézését a kezükbe vették és megtörték azt a klik rendszert, amely néhány „nagy legény“ között osztotta fel a város ügyeinek intézését, s a maguk érdekeinek istápolását. A független gondolkozásu bizottsági tagok olyan győzelmet arattak az abrakos tarisznya lovagjai felett, amilyenre évtizedeken keresztül nem volt példa. Győzelmesen hódított a tervet s önkormányzat egész vonalán a maga harcsoait állította fel, csupán a kezdetnél támadtak nehézségei, de már itt is rést nyitott. A szereposztás egészen megváltozott, a mungók lekerültek a színpadról. A főrendező nehéz munkáját siker koronázta. Az ellenzék most bebizonyította,

Az igazgató: Szavamra hallgasson csak ide. (Halkan) Miért nem dolgozhatnánk mi a bioszkoppal?

A titkár: Hogy érti ezt?

Az igazgató: Vegyük például a balletet, mely nekem évenként nyolcvanezer koronába kerül.

A titkár: És a mely mégis ólom lábakon jár.

Az igazgató: Na lássa, vetített képekkel olyan balletet hozhatok a színpadra, mely diszére válik, a párisi nagy operának.

A titkár: És jóformán semmibe sem kerül.

Az igazgató: De milyen csoportjelenségeket produkálhatunk! Érti? A bioszkop segítségével minden kiállításos darabban hat-száz statisztát szerepeltethetünk.

A titkár: Jóformán ingyen.

Az igazgató: De maradjunk csak a balletnél. Ha beszerezük a kellő gépeket,

Uraknak!

legelegánsabb öltönyöket,

felöltöket télikabátokat készít

kedvező fizetési feltételek mellett

Wolberg József

férfiszabó,

Komárom,

Báró Eötvös József-utca 13 sz.

hogyan komolyan részt akar venni a város közügyeinek intézésében s tanujelét adta annak is, hogy akaratát érvényesíteni tudja; de nyíltan és félreérthetetlenül kifejezést adott annak is, hogy azzal a rendszerrel, amely annyi időn át oly szemérmetlenül fitogtatta a maga mindenhatóságát, — nincsen megelégedve s egészséges szellemet óhajt bevenni az önkormányzatba.

Örömmel és jóleső érzéssel veszünk tudomást az ellenzék győzelméről, mert ebből kétségtelenül megállapíthatjuk, hogy szavunk és buzdításunk, valamint özetlen fáradozásunk nem volt hiába való; az eszme melyet hirdettünk megfogant s a mag, melyet elhíntettük termékeny talajra talált és gyökeret vert. A mennyiben résztünk van abban, hogy a város közönsége közügyeinek intézésében mindinkább érvényesíti — munkaerejét, ez nemcsak megnyugtató, de arra ösztönöz bennünket, hogy polgárságunk érdekeinek előmozdítása körül fokozottabb tevékenységet fejtünk ki.

Az élénkség, az az eleven mozgalom szinte meglepett bennünket, amelyet a szerdán megtartott városi közgyűlés tárt elénk. Az elpetyhüdt idegek életre keltek s az újkorszaki üde légáramlata töltötte be a városház nagyszobáját. Hazafias lelkesedés, a város közjavára irányuló munkálkodás nyilvánult meg a közgyűlésen.

Rég jelentek meg a bizottsági tagok oly nagy számban a közgyűlésen mint most s rég volt akkora érdeklődés a tárgyalásra kitűzött ügyek iránt. Csaknem teljes számban vonultak fel, különösen az ellenzék a zöld asztal körül sőt foglalt helyet, vezérével együtt.

A város közügyeinek intézésére és gazdálkodási viszonyainak irányítására nagy jelentőséggel bíró különféle bizottságokba oly férfiak választassanak meg, akik önálló gondolkozással bírnak s a város polgárságának érdekeit szívükön viselik s annak a klikknek nem uszálhordozói, amelyek olyan soká a város nyakán ült. Ilyen szervezeten még nem vonult fel az ellenzék a közgyűlésre

mint most, és ilyen taktikával sem élt. Egy bizottság kivételével az összes bizottságokba a maga jelöltjeit vitte be. Ez oly örömet és lelkesedést keltett, amelyet nem egy hamar láttak a városháznál. De általános lelkesedést idézett elő az ellenzék győzelme a város lakosságának körében is.

A helyettes tiszti ügyész választásánál tört ki a lelkesedés. A kik azt hitték, hogy Csepi Dani predesztinálva van erre a tisztségre s isten kegyelméből örökösön csak ő töltheti be, nagyon meglepődtek a néplélek megnyilvánulásán mikor Mike Lajos drt választotta meg a közgyűlés. Akik még mindig azt hirdették hogy ők vannak a fórumon nem tehettek egyebet, minthogy jó arcot vágtak a dologhoz, vagy szó nélkül elpárologtak, csupán Schnitzer Armin jelentette ki, hogy: „most már haragszom“, azután tüntetőleg ő is eltávozott.

Hogy a város ügyeinek intézése körül milyen szükség van arra, hogy a bizottság tagjai alaposan megbeszéljék a teendőket azt a tapasztalatok a mostani közgyűlésen igazolták, mert hiszen ha oly kevés érdeklődéssel viseltetnek a közgyűlés iránt, mint eddig, akkor a régi rendszer diadalmaskodott volna a bizottságok megválasztásánál a régi gyakorlat jutott volna érvényre, mint ahogy ez az igazoló választmány tagjainak kinevezésével meg is történt. Daczára, hogy a közhangulat az egész vonalon a régi „oszlopok“ eltávolítása mellett nyilatkozott meg, a főispán az igazoló-választmányba Dr. Kiss Gyulát és Weisz Jenőt nevezte ki. Nagyon természetes, hogy a főispánnak az ehhez való joga meg volt, mert azt nevezte ki aki neki tetszik, de a közgyűlés nagy része mégis csodálkozott rajta. Azt hisszük azonban, hogy ez csak téves információ és a tanács által eddig követett gyakorlat kifolyása.

Nagy érdeklődéssel kísérte különben a közgyűlés a tárgysorozat minden pontját s élénk részt vettek a bizottsági tagok a szövegre hozott ügyek tárgyalásában.

A 3150000 koronás kölcsön elszámolása

elő kíváncsian tekintett a város lakossága, ezt azonban a tanács vissza vonta s a januári közgyűlésre halasztotta el, azzal az indoklással, hogy nem volt módjukban a bizottsági tagoknak áttanulmányozni. Mintha bizony abból ítélet napig ki lehetne okosodni. Ugy látszik a városházán félnek az elszámolástól, csak huzzák hallasztják és újabb moratoriumot kérnek. Ez az elszámolás valóságos tengeri kigyója a városnak.

A közgyűlés lefolyásáról egyébként tudósításunk a következő:

Kálmán Rudolf főispán üdvözölve a nagyszámban megjelent bizottsági tagokat a közgyűlést megnyitotta. Egyben beszámolt a város küldöttségének a diszelnöknél való tisztelegéséről.

Első tárgya volt a közgyűlésnek a közgazgatási bizottságból kilépő öt tag, névszerint Csepi Dani, Nagy Vilmos dr., Schnitzer Armin, Tuba János és Markovics Gyula helyének betöltése. Az ellenzék különös súlyt fektetett ezen választásra, minthogy azonban a szavazásnál akadályokkal kellett megküzdenie, jelöltjeinek csak egy részét juttathatta be, így azután megválasztottak: Dr. Mike Lajos, Dr. Keő Jenő, Markovits Gyula, Tuba János és Csepi Dani.

Mike Lajos dr. ezután azt indítványozta, hogy a többi bizottságokra nézve is szavazó lapokkal való választás rendeltessék el, 20 bizottsági tag aláírásával kérte a szavazást, mire Kálmán Rudolf főispán ezt el is rendelte.

A helyettes tiszti ügyészi állásra Csepi Dani eddigi h. tiszti ügyésszel szemben Mike Lajos dr. választott meg. A közgyűlés lelkesen megéljenezte.

Az igazoló választmány tagjaivá megválasztottak: Sztráska György, Steiner Dávid, Weszely Lajos, Peredi Géza, dr. Mike Lajos dr.. A főispán elnökké kinevezte Kacz Lajost, Kiss Gyulát, Weisz Jenőt és Horváth Kristófot.

Számonkérőszék tagjaivá: Sztráska György és Weszely Lajos;

Pénztárvizsgáló bizottságba: Markovits Gyula és Kirchner Mihály;

minden este tánczot lejteth szinpadunkon Junó, Minerva, Diána

A titkár: Kleopatra, Szemiramisz.

Az igazgató: Judit és Holofernesz.

A titkár: Sámson és Delila

Az igazgató: Dű Barry asszony és Cleo de Meróda

A titkár: És a többi és a többi . . .

Az igazgató: És nem kell gázi, nem kell kosztüm.

A titkár: Nem kell ballet mester . . .

Az igazgató: Nem kell rendező.

A titkár: Pokolian egyszerű terv.

Az igazgató: Lefözzük, lepipáljuk, legyűrjük, lekonkuráljuk az őszszínházakat.

A titkár: Meghódítjuk a világot.

Az igazgató: Az semmi, de esetleg a Lipótvárost.

A titkár: Mi leszünk az első műintézet.

Az igazgató: Villamos szárnyakon!

A titkár: Olimpusi keretben!

Az igazgató: És olcsón!

A titkár: Potom áron.

Az igazgató: Még ma írok egy nagy külföldi gyárnak.

A titkár: Igen, grandiózus megrendelést teszünk.

Az igazgató: A balletet egyszerűen elcsapom. (Rohanni akar.)

A titkár: (megcsipi kabátja szárnyát) Megálljon.

Az igazgató: Miért?

A titkár: A dolog nem oly egyszerű.

Komplikációkat látok!

Az igazgató: Ohó!

A titkár: A páholybérlo, uram a páholybérlo!

Az igazgató: Nos?

A titkár: Nem hiszem hogy megeléged, nének vetített képekkel.

Az igazgató: Gondolja?

A titkár: Bizonyos vagyok benne. Nagyon megszokták az eleven balletet Ebből baj lesz.

Az igazgató: (csügedten) A halhatatlan istenekre önnek igaza van Aztán az öreg urak átkozottul konzervatívek

A titkár: Nincs érzékünk a reform iránt.

Az igazgató: Maradiák, ósdiak, avultak Kár Dehát persze minden modern törekvésnek meg van a maga kerékkötője Pedig igazán szép lett volna.

A titkár: És olcsó.

Az igazgató: Ezt akartam mondani . . . (Sóhajtva össze roskad) Semmi sem olcsó, csak a halál.

A titkár: (Lehorgasztott fővel) Az az egy a mit ingyen kapunk.

Az igazgató: És azért is az életet kell adni

A
SÓSKUTI
(Vasmegeye)

PAULA

forrás a legolcsóbb természetes hazai ásványviz.

P á r a t l a n b o r v i z.

Kristálytisza és utolsó cseppig élvezhető. Felséges és kitünő üdítő ital úgy magában, mint cognaccal citrom és gyümölcsnedv kivonattal. — Kapható minden jobb fűszer és ásványvíz kereskedésben és a Vendéglősök szikvíz szövetkezetében.

Állandó bíráló választmányba: Zsindely Ferencz, Tátray József és Jánossy Lajos; Nyugdíjválasztmányba: Zechmeiszter János, Hirány György, Koczor Gyula, Weisz Miksa dr. és Nagy Ferencz választottak meg szavazó lapokkal. A megválasztottak az összes szavazatokat elnyerték. Ezután a többi bizottságokba az ellenzék javaslata szerint közfelkiáltással egyhangulag a következők választottak meg:

Lóavató bizottságba: Hirány György, Salamon Zsigmond.

Egészségügyi bizottság: Elnöke: Dr. Keő Jenő, h., elnöke, Sárkány Ferencz, tagjai: dr. Weisz Miksa, dr. Mihola Ferencz, Zanka Ede, Németh János, Weszely Lajos, Grünfeld Jakab, Korén József és Diósy Géza.

Gazdasági bizottságba: Hirány György, Boldoghy Gyula, Steiner Dávid, Salamon Zsigmond, Brüll Ignác, Vági Ferencz, Bese János, Kluge Ferencz, Lenhardt Mihály, Diósy Héza, Koczor Gyula, Korén József.

Építészeti és szépészeti bizottságba: Zechmeister János, Steiner Dávid, Fried Kálmán, Weszely Lajos, Boldoghy Gyula, Grünfeld Jakab, Széles István, Koczor Gyula, Brüll Ignác, Diósy Géza, Tátray József, Vági Ferencz, dr. Weisz Miksa, Lenhardt Mihály.

Közbiztonsági és szegényügyi bizottságba dr. Keő Jenő, Jánossy Lajos, Horváth Kristóf, Tamasek Lajos, Vági Ferencz, Tanka Ede, Fried Kálmán, Koczor Gyula, Németh János, Steiner Dávid, Lenhardt Mihály, Boldoghy Gyula.

Kórházi bizottságba: dr. Keő Jenő, Weszely Lajos, Boldoghy Gyula, Hirány György, Nagy Ferencz.

Borellenőrző bizottságba: kinevezettek: Gaál Gyula Kirchner Mihály, Schmidthauer Lajos; megválasztottak: Grünfeld Jakab, Steiner Dávid.

Az igazoló választmánynak a legtöbb adót fizetők névsorát megállapító s Stráska György választására vonatkozó határozatát tudomásul vette a közgyűlés.

A Komárom—érsekujvári vasút ügyében a kereskedelemügyi miniszter azon leiratát, melyben a perbeteli szárvonal segélyezésére válaszol. tudomásul vette a bizottság.

Nográdvármegyének a börzei üzérkedés által előidézett mesterséges buza ár ellensúlyozása érdekében hozott határozatát; Pozsony vármegyének a husdrágaság megszüntetése; Ugocsa vármegyének a bírói végrehajtás egyszerűsítése és a végrehajtók államosítása érdekében tett feliratát hasonló szellemű felirattal támogatja Komárom.

Kolozsvármegyének az önkormányzati jog teljes visszaállítása tárgyában kel feliratát — miután Kolozsvár város feliratánál e tekintetben az előbbi közgyűlés intézkedett — tudomásul vette a bizottság.

Udvarhely vármegyének a tanítók képzése és anyagi viszonyainak rendezése tárgyában a képviselő házhoz intézett feliratát hasonló szellemű felirattal támogatja a város.

Nyitra vármegyének a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező, használata és a honvédség jelenlegi egyenruhájának megváltoztatásával magyar jellegű és szabású egyenruha behozatala iránt tett felirati támogatását lelkesedéssel határozta el a közgyűlés.

A vármegyei könyvtár anyagi támogatását és a városi népkönyvtár átadását elhatározta a közgyűlés. A vármegye ugyanis 24

ezer korona államsegéllyel olvasó, termekkel ellátott könyvtárt épít s a könyvtárt ingyen bocsátja a közönség rendelkezésére. A közgyűlés a városi könyvtár átadását azon feltételhez kötötte, hogy „Megyei és Városi könyvtár“ elnevezést nyerjen és 200 K. évi segélyt szavazott meg.

A 315000 koronás kölcsön elszámolására a tanács azon javaslatot tette, hogy miután az későn jutott a bizottság tagjainak kezeihez, az a januári közgyűlésen tárgyalassék, a tanács javaslatát elfogadta a bizottság.

A főgymnasium ügye is szönyegre került a miniszter a szerződés azon pontjához nem járult hozzá, amely a 16000 K. államsegély iránt rendelkezik, mivel e tekintetben a kormány a renddel kívánja a szerződést megkötni. A közgyűlés ily értelemben módosította a szerződést s az építési munkának a tél folyamán való megkezdését elrendelte. A volt női kórház épületének lebontása tehát rövid időn megkezdődik.

Klein Adolf újvárosi tb. orvos részére többek hozzászólása után 400 K. kegydíjat szavazott meg a közgyűlés.

A tiszti főorvos fizetésének rendezése és két orvos állás szervezésére nézve akként határozott, hogy a tiszti főorvos fizetését 1000 koronával felemelte, illetve 2400 K és 600 K. lakbért állapított meg részére, a két orvos állás javadalmazását pedig 1600 K. és 400 K. lakbérrel állapította meg. E költségek a rendőrorvos által eddig szedett vizsgálati díjakból nyerne fedezetet, ami a jövőben a városi pénztárba fizetendő be.

A regale kötvényekben fekvő 39000 K. törzsvagyon átalakítását illetve a mentelep telkének megvásárlására fordítását elhatározta a közgyűlés.

A nyugdíj, árvaházi és alapítványi pénztárak részére 12800 K. értékű korona járadék kötvények vásárlását szintén elhatározta.

A hitfelekezetek segélyezése ügyében a tárgyalások megindítására a tanács lett felhatalmazva.

A tatai tanítógyűlésen megjelen tanítók költségeit, többek tiltakozó felszólása után — miután nem térhetett ki előle a közgyűlés — megszavazta.

A gyermekvédő leányegyesület anyagi támogatására ugyancsak ennek iparművészeti tanfolyamára 200—200 K. szavazott meg a bizottság.

A magyar-óvári gazdasági akadémia segélyző egyesületének 20 K.-t Mike Lajos dr. nem fogadta el a tanács javaslatát, és tiltakozott az egymást érő segélyezések megszavazása ellen. A polgármester felvilágosítása után azonban a közgyűlés elfogadta a tan. javaslatát.

Vági Jakab malomtulajdonosnak a víz-díj leszállítása iránti kérvénye elutasított.

Az Erzsébet szigeten vízvezetési köz kutak felállítása, — miután erre egészségügyi tekintetből szükség van, 1392 K. költséggel elrendeltetett.

Szendrey Imre és Vitek Róza tanítók magasabb fizetési osztályba sorozásuk iránti kérvényét, a pénzügyi bizottság javaslatához képest elutasította a közgyűlés. Kopasz Juliána óvónő dajka fizetését pedig évi 120 koronával felemelte.

Czanik József felség folyamodványát — amelyet az ügyvédi kamara végzésének tu-

domásul vétele miatt adatott be — visszadja a közgyűlés.

A rendőrlégénységnek a köpenyeket a jövőben 1908-tól 3 évre megadja a város s nyárra a fejelés csizma helyett kért két pár cipőt is.

Nagyobb vitát keltett a tűzoltók fizetés javítási ügye. Az 5 tűzoltó ugyanis 50 kor. fizetését 60 k.-ra kérte felemelni. A tanács nem javasolta fedezet hiányában. Mike Lajos dr. méltányosnak tartotta a kérelmet, úgy Boldoghy is; ha másra van pénz; erre is kell lenni. Jánossy Lajos szintén pártolja a kérelmet mert a tűzoltók a fizetés rendezéséből kimaradtak, vissza mutatott a fizetés rendezésre amikor azt nem felülről, de alulról kellett volna kezdeni. Szavazásra kerülven a dolog a tanács javaslata fogadtatott el.

A fertőtlenítésre vonatkozó szadályrendelet elfogadtatott.

Ehmann Gyula a községi kötelékbe felvétetett.

Végül fontos tárgya volt a közgyűlésnek a katonai kincstár azon ajánlata, amelyben az újvárosi lövőtér eladása iránt irt át a városhoz. A katonai kincstár a 20 hold területet □ ölenkit 2 K. kínálja fel. A közgyűlés a tárgyalás megkezdésével a tanácsot ruházta fel s a szerződés megkötésére felhatalmazta. A tárgysorozat ezzel kimerült s Kálmán Rudolf főispán a bizottsági tagoknak boldog újévet kívánva a közgyűlést bezárta.

Szemlélődések.

Furcsa kis conservatív nemzet is vagyunk mi magyarok!

Eszmék, fogalmak, melyek már régen a multé, nálunk még mindig élnek, uralkodnak.

De sajnos fennmaradásukat legtöbbször nem a multak szeretetének köszönhetik, — hanem az üzleti szellemnek és reklámnak.

A sok közül lássunk csak egyet.

A minap megyek az utcán, hát látom, hogy két vidéki atyafi egyik ház előtt nagy erőlködéssel silabizálja ki a falra szögezett tábláról „Dr. N. N. ügyvéd.“ A név mellékes.

„E' nem jó lesz sógorom“ böki ki az egyik nem sokára. „Nem sógor“ mondja rá a másik. — Azzal tovább kullognak.

Elfogott a kíváncsiság, hogy megtudjam, — mért nem jó a sógoroknak Dr. N. N. ügyvéd. — Figyelemmel kísértem hát a sógorokat.

A szomszéd házban véletlenül szintén ügyvéd lakik. Csak hogy ez jónak látta czim-táblájára úgy tétetni ki a nevét: „Dr. X. Y. köz- és váltó ügyvéd.“

Az egyik sógor szeme megakad a táblán s nyomban neki áll kibetűzni, mi áll rajta, a másik szint úgy. Kis idő vártatva az egyik sógor kiszól: „Emmá jó lesz sógor.“ „Emmá jó“ felel a másik.

Azzal elkezdének köhögni, kászolódni befelé. Az egyik sógor már rá is tette kezét a kilincsré, hogy az utca ajtót kinyissa. De egyet gondol s kezét leveszi a kilincsről. Mielőtt bemennének elkezd a zsebeit kutatni, meg van-e az irás. Nagysokára valamelyik zsebből az is előkerül.

Most beleszólok a dologba. „Hát bácsi — kérdezem — miért nem volt jó a másik ügyvéd.“

Bizalmatlanul tekint rám a két sógor. Hallgatnak. Imétem kérdésemet. „Tán ismeri?“ szólal meg nagy sokára az egyik, — „Nem én“ mondom nekem mindegy, akármelyikhez mennek, csak kíváncsi vagyok, miért nem volt jó az előbbi ügyvéd.

„Hát — szólal meg az egyik sógor — tetszik tunnyi masinát vettünk a nyáron a sógorral közösen, oszt az az ur, a ki kinn volt, aszonta, hogy ráérünk a masinát a keresetből kifizetni. De azért váltót adtunk. Nem pöröli aszonta. Most mégis bepörölt. Hát tetszik tunnyi, nekünk ojan ügyvéd köll, a ki a váltó hó is ért. Itt van la. Ez ojan.“

„Mindegy az bácsi“ — akarom a sógorokat felvilágosítani — ma már egyik ügyvéd olyan mint a másik. (Csak az egyik jobban húz, mint a másik) már nincs váltó ügyvéd. Annak is annyit kell érteni a váltóhoz, mint ennek.“

Nem szólnak a sógorok beszédemre semmit, csak a szemükből olvasom a gondolatjokat: „Tege az ur bolondá az öregaptyát,“ s azzal kászolódnak befelé a köz és váltó ügyvédhez.

Tehát haladunk továbbra is! Legalább a városi főorvosi kinevezés ezt mutatja. Hát bizony kedves ellenzéki polgártársaim, tökéletesen igazuk volt az abrakos tarisznya lovagjainak, mikor rólunk azt mondták, hogy csak lármázni és dáridózni tudunk. Isten ucsese igazuk volt! — Lám az abrakos tarisznya megint csak az ő nyakukba került.

Hát csak dolgozzunk, fáradjunk, huzzuk az igát kedves polgártársaim s ne aggodjunk, hogy az abrakos tarisznya terhe valaha a nyakunkba szakad. Gondoskodnak róla az „ügynevezett vezéreink,“ hogy az efféle terhertől megszabaduljunk.

Hát csak haladjunk tovább! De azért még, is felvetem az eszmét, — nem volt-e már elég a haladásból s nem volna e már most igazán itt az ideje annak, hogy a haladást megunva egy kissé megcsökönyösödjünk?

Mit szóltok hozzá?!

Argus.

H i r e k.

Küldöttség a vármegyénél.

Nagy feltűnést keltő küldöttség járt e hó 8-án városunkban. A tatai járás községeiből, ipartestületeiből és Tata bányáról összeállított több száz főre menő küldöttség jött el Troykó Béla szolgabíró érdekében. A főszolgabírói állás mellett való korteskedésnek ez a módja egészen új. De a ki ismeri a községeknek a szolgabírákhoz való viszonyait nem nagy súlyt tulajdonított neki, különösen ha azt is tudja, hogy a főszolgabírói állásra pályázó papája takarékpénztári ügyész.

A küldöttség először az alispánnál tisztelegett, hol Fittler Sándor nyújtotta át Troykó Béla pályázati kérvényét s kérte az alispán támogatását, a ki saját személyére meg is ígérte ezt, azonban kijelentette hogy senkit befolyásolni nem akar.

Ezután Kálmán Rudolf főispán fogadta a küldöttséget, hol Majer Ferencz adta elő a küldöttség ohaját s a járás érdekiért hangoztatta. Hát itt azután meg is kapta a magáét a küldöttség és alapos kioktatásban részesült. Kálmán Rudolf főispán hosszabb beszédben adta tudtára a küldöttségnek, hogy kellemetlenül érintette a tatai főszolgabírói állás be-

töltése körüli mozgalom, mely illetéktelen tényezők beavatkozása folytán megindult, s hogy mily köteleességek hárulnak a törvényhatósági tisztviselőre. Kijelentette, hogy nem tartaná magát a kormány politikája hű letéteményesének, ha nem igyekeznék azon, hogy a vezető állásokra kipróbált, áldozatkész hazafiak kerüljenek. Ezután így folytatta:

Látszólag nehéz a helyzet a tatai főszolgabírói állás betöltésénél. Ha összehasonlítja a másik jelölttel, úgy találja, hogy míg az a nemzeti küzdelemből nemcsak kivette részét, addig a jelenlegi helyettes főszolgabíró az itt mérsékelt mederben folyt nemzeti küzdelemben sem vett részt.

A törvényhatóság nem torolta meg az egyes tisztviselőknél a nemzeti küzdelem idején, a tagadhatatlanul nehéz helyzetben tanúsított ingadozó magatartását, de viszont bűnös könnyelműség volna ha jutalmazná oly tisztviselő magatartását, aki a vármegyei törvényhatósági bizottság többségének álláspontjához nem csatlakoztak. Itt teljesen tisztán áll előtte a választás; a két jelölt közül csak azt támogathatja, aki politikai megbízhatóságának oly szép tanujelét adta. Elismeri, hogy Fáy Istvánnak, a járási adminisztráció ágazataiban nincs oly jártassága, mint a másik pályázónak, de a legutóbbi hivatalvizsgálat meggyőzte ez irányban is: mert a tatai főszolgabírói hivatalt olyan állapotban találta, hogy annak idegen elemekkel való felfrísítése a legsürgősebb szükség a közigazgatás érdekében is.

Hivatali állásából folyó köteleességének ismeri, legyen az új főszolgabíró bárki, hogy ezt a hivatalt havonként, sőt ha kel hetenként is vizsgálni és ellenőrizni fogja mindaddig, míg az ügyvitel a rendes mederben nem fog folyni.

A tatai főszolgabírói hivatalnál oly dolgokat észlelt, a melyek miatt a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot rendelte volna el, ha a választás küszöbön nem áll.

Végül a küldöttség azon kérdésére, megígérte, hogy meg nem választás esetén Troykó Bélát, míg a szolgálat érdekében elkerülhetlenné tartja, nem helyezi át.

A fogadtatás ezzel véget ért s a küldöttség kellő tájékozottsággal szépen elvonult.

— **Kinevezés.** A király Fehér Ipoly dr. belső titkos tanácsos, pannonhalmi főapátot az országos közoktatásügyi tanács másodelnökévé kinevezte.

— **Új jószágigazgató.** Ruisz Gyulát, a kisbéri ménésbirtok igazgatásával megbízott kir. jószágfelügyelőt a király a ménésbirtokok és a gödöllői korona uradalom tisztviselői személyzete létszámában székhelyén való meghagyása mellett kir. jószágigazgatóvá nevezte ki.

— **A pannonhalmi főapát betegsége.** Fehér Ipoly pannonhalmi főapát súlyos betegségben szenved. Orvosai tanácsára a Herzféle budapesti szanatóriumba vettette föl magát, hol szombaton műtétnek vetette magát alá, mely igen jól sikerült. Állapota kielégítő és aggodalomra nem ad okot.

— **Iskolaszéki ülés.** Pénteken délután a városi iskolaszék rövid ülést tartott. Az ülés általában személyi ügyekkel foglalkozott. Így Merle Mariska az V. VI. oszt. tanítónőjét a közoktatási kormány a helybeli polgári leány iskolánál alakult párhuzamos osztály vezetésével a jelen tanév folyamára megbízta s így őt saját kérelmére a jelzett időre szabadságolta. Helyébe helyettesítőül, Branstein Etelt hívja be az iskolaszék. Konkoly Th. Erzi tanítónő, ma már Beliczay Endréné lemondását az iskolaszék tudomásul vette és helyének betöltésére a pályázatot a tanév végével írja ki.

— **Egyleti közgyűlés.** A vármegyei Vörös Kereszt egylet Konkoly Thege Miklósné elnöklete alatt e hó 17-én d. e. 11 órakor a vármegyeház termében tartja meg rendes közgyűlését.

— **Szeretetvendégség.** A társas életünkben nagy népszerűségnek örvendő szeretet vendégségek rendezése körül nagy buzgalommal fáradozik az Ev. Ref. Ifjusági Egyesület és Protestáns Jótékony Nőegylet. A karöltve működő egyesületek rendező bizottsága a napokban tartott ülésében a december hóban tervezett szeretetvendégségre nézve, a M. V. E. karácsonyi vásárjára való tekintettel akként határozott, hogy ezt nem tartja meg, ellenben új sorrendet állapított meg, a mely szerint február hóban is tart egy szeretet vendégséget. A téli szeretet vendégségeket tehát jövő év január 6-án, február 9-én és március 3-án tartja meg a kollegium nagy termében. A meghívókat rövid idő múlva szétküldi a rendezőség.

— **Kinevezés.** A győri kir. ítélőtábla elnöke dr. Karsay Sándor győri kir. törvényszéki díjtalan joggyakornokot a győri kir. ítélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

— **Valóság estély.** Az ev. ref. ifj. egyet f. hó 16-án esti 6 órakor a kollegium nagytermében vallásos estélyt rendez a köv. műsorral: Bibliát magyarul: Tóth Kálmán r. lelk. Szavalnak: Besse Lajos és Kollár Lajos e. t. Felolvassa saját költeményeit: Tuba Károly e. t. Enekel: a gazda énekkar.

— **Választások Győrött.** Szerdán ment végbe Győr városánál a polgármester választása és az ennek folytán megüresült állások betöltése. A polgármesteri állásra egyhanglag Wennes Jenő főjegyző választott meg. Főjegyzővé: Farkas Mátyás tanácsnok, tisztii ügyészé: Német Elek, tanácsnokká, Höfer vilmos dr. árvászéki ülnök, az I. aljegyzői állásra Erdélyi István a II. aljegyzői állásra if. S. áth Gyula.

— **Megbízás.** Az igazságügyi miniszter az ügyvéd vizsgáló bizottság tagjai sorába Téri Gyula dr. miniszteri osztálytanácsost, kiváló jogtudós földinket újból kinevezte.

— **Könyvtár bizottság.** A vármegyei könyvtár bizottság e hó 17-én d. u. 3 órakor a vármegyeház kis termében ülést tart. Az ülés főbb tárgyát a könyvtár építés módosításainak megállapítása képezi.

— **Készülődés a farsangra.** A komáromi jótékony nőegylet, hogy a szegények segélyezésével emberbaráti feladatainak minél jobban megfelelhessen, két farsangi multság rendezését határozta el. E szerint az egyesület céljaira jövő január 12-én tánczcal egybekötött hangversenyt rendez, február 1-én pedig szokásos tea estélyét tartja meg.

— **Megerősítés.** Az Esztergom főegyház-megyei hatóság, a komárom-kürthi r. kath. elemi népiskolához, Verseghy Imre ottani tanítót, főtanítóvá nevezte ki, s Korenchy Rezső kürthi kántor-tanítót, ezen állásában megerősítette.

— **Szélhámós.** Hogy még mindig vannak naiv emberek a világon, a kik a svihákoknak felülnek, azt a napokban egy szélhámós bebizonyította. Ez az ismeretlen szélhámós mint a tatai grófi uradalom főerdésze jelent meg itt a láthatáron s barátságos poharazás között csakhamar megismerkedett egy közszereplésre vágyó s a választásokból eléggé ismeretes férfiával és egy tűzmesterrel persze rá került a sor, hogyan lehetne jó állásokhoz jutni, az álfőerdész ur nem is farkodott, hanem az egyiknek rögtön jövedelmező zsiros hivatalt ígért, a tűzmesternek is jó állást, a ki el is határozta, hogy azonnal kilép a katonai szolgálatból, azután a két férfit meg is hívta a grófi uradalom főerdészi lakásába további barátkozásra. A két férfiú gazdag reményekkel eltelve sietett is a főerdész urhoz s elrúdt Tatára a hatalmas protektorhoz, itt azonban hiába keresték főerdész barátjukat, senki sem tudott róla. Ekkor jöttek észre és kezdtek eszmélni, hogy valami szélhámós becsapta őket s nagy röstelkességgel egy szétfoszlott illúziával kénytelenek voltak haza jönni.

— **Rendőrörvosok.** A szerdán megtartott városi közgyűlés dr. Gaál Zsigmond rendőr-örvosnak főorvossá történt kinevezése folytán két rendőrörvosi állás szervezését határozta el. Városunk közegészségügyére rá is fér az, hogy azt két orvos lássa el s kívánatos is, hogy közegészségi viszonyaink javításnak munkája oly férfiak kezébe kerüljön, a kik ismerik az állapotokat. A rendőr-örvosi állások betöltése tehát nem ok nélkül foglalkoztatja máris közönségünket. Bizonyára többen is fognak pályázni ez állásokra. Mint értesülünk dr. Csukás István kórházi orvos is pályázni fog, a ki imár 25-éve működik a város szolgálatában s a ki rokonszenves egyeniségénél, hosszas gyakorlatánál, szorgalmánál és szakképzettségénél fogva mindenkor közmegelegedésre töltötte be nem oly könnyű hivatását. Ezzel kétségtelenül oly érdemet szerzett, a melynél fogva városunk egészségügyi közrendészetében figyelemre számíthat.

— **Nem busás napidíj.** Lapunk ez évi november 25-én megjelent számának vezércikkében említett pozsonyi ügyvédjelölt „busás napidíjára“ megjegyezzük, hogy az nem „busás napidíj“ volt, hanem alkotmányos költség. Erről meggyőződést is szereztünk és ehhez képest helyesbítjük. A mit eddig csak hitels tanuk nyomán tudunk meg, azt most magától az érdekeltektől írásban is megkaptuk, ez azonban említett vezércikkünk lényegén mit sem változtat, sőt abban kifejtett nevezetűnket most már még fokozottabb mértékben fentartjuk.

— **A Gazdasági Egylet közgyűlése.** A vármegyei gazdasági egyesület e hó 18-án d. u. 3 órakor tartja meg rendes közgyűlést. Főbb tárgyai: Az elnöki jelentés, az elnökség és ig. választmány megválasztása s a költségvetés megállapítása. Az egyesület igazoló választmánya ugyanaz nap délelőtt 10 órakor tartja ülését.

— **A Dunántúli Pénzüntézet Tisztviselők Egyesülete** december 23-án, d. e. 9 és fél órakor Komáromban, a városház nagytermében gyűlést tart. Tárgysorozat: 1. A gyűlés megnyitása. 2. Az egyesület céljait ismerteti Dénes József titkár, a csurgói takarékpénztár főkönyvelője. 3. A pénzüntézet tisztviselők tanulmányairól. Előadja: Berényi Pál dr. ügyvéd, a soproni korona takarékszövetkezet ügyvezető igazgatója. 4. A váltótelepítésről. Előadja: Lovász Nándor, a győri általános takarékpénztár cégvezetője. A kedvezményes vasuti jegyeket a tagsági igazolvánnyal egyidejűleg azoknak, kik belépési nyilatkozatukat már aláírva beküldötték, postán küldük.

— **A rendőrség államosítása.** A vidéki rendőrségek államosítása állandóan ott szerepel a mindenkor kormányok programjában, de a megvalósulás stádiumába sohasem lépett. Andrassy belügyminiszter azonban alaposan kezébe vette az ügyet s így remélhetőleg rövidesen befejezett tényé válik.

— **Megszűnik a vasárnapi postaközbesítés.** A kereskedelmi miniszter régi és méltányos kívánságot teljesít most kibocsátott rendeletével, a mely szerint a posta küldeményeknek és utalványoknak házhoz való kézbesítését 1907. január 15-étől kezdve vasárnapokon beszünteti. Kivételt képeznek a romlandó áruk, a melyeket kézbesítenek. Ezen rendelet egyrészt a postásoknak ad méltányos pihenőt, másrészt elősegíti az üzleti élet teljes vasárnapi munkaszünetét.

— **Követésre méltó példa.** A pozsonyi kereskedelmi- és iparkamara igen tüdvös határozatot hozott legutóbbi ülésében, elhatározta ugyanis, hogy a honi ipar fejlesztése érdekében arra törekszik, hogy megismertesse a fogyasztó közönséggel a hazai ipar azon termékeit, melyek úgy ár, mint pedig minőség tekintetében versenyképes bármely idegen származású iparcikkkel, másfelől pedig, hogy a hazai kereskedőosztálynak is segítségére legyen a honi iparcikkek terjesztése körül. E végből kerületének a fogyasztásra alkalmas ipari termékeiről nyilvántartást készít s felhívja

az érdekelt iparosokat és gyárosokat, hogy új versenyképes készítményeiket mindenkor közzéadják a kamarával. A közhatalosi szállításoknál megfelelő közleményeket intéz kerülete állami és törvényhatósági hivatalaihoz és felajánlja véleményező közreműködését mind azoknak, akik a hazai ipar termelőképessége felől kérdéssel fordulnak a kamarához. Mint-hogy a hazai ipari munka pártolása és különösen művésziessége és jobb minőségű kézműipari cikkek kelendőségének legelső feltétele, hogy e hazafias közönség főleg a tehetősebb társadalmi osztályok megismerjék már a régi időkben is jóhírnévként örvendő s külföldön is elismert iparunk alkotó képességét s hogy általában megkedvelje a közönség a szép, izléses és jó minőségű szükségleti cikkek vásárlását, minők: szobaberendezések, butorok, műlakatostárgyak, építészeti tervek, szobafestő és díszítő munkák, ruházati-cikkek stb. továbbá a kamara könyvtárban levő mintarajzokat az iparosok és kereskedők rendelkezésére bocsátja.

— **Karácsony a postán.** A karácsonyi és újévi rendkívüli csomagforgalom akadálytalan lebonyolítása érdekében a soproni postai igazgatóság a következők szemelést tartására hívja fel a figyelmet. Pénzt, ékszert, más tárgyakat egybe csomagolni nem szabad. Csomagolásra fa láda, vesszőkosár, vászon, kisebb és csekélyebb súlyú tárgyaknál erős csomagoló papír használandó. A vászon, vagy papírba burkolt csomagokat csomónélküli zsineggel kell átkötni s keresztes pontjain pecsét viasszal lezárni. A pecsételéskor vésett pecsét nyomó használandó. A címzésnél gond fordítandó a vezetékek és keresztnevek, s megkülönböztetés kitételére. Budapest és Wienbe küldött csomagokon a kerület, utca, házszám, emelet, ajtó kiirandó. Ha a rendeltetési helyen pósta nincs az utolsó pósta vagy megye kiteendő. A címzést a burkolatra kell írni, ha nem lehet fatáblára bőrre vagy erős lemezpapírra és oda erősíteni. Kívánatos, hogy a feladó neve lakása és címét feltüntető papír lap legyen a csomagban is. Szükséges, hogy a feladó neve és lakása a csomagon is ki legyen tüntetve. A csomagok tartalmát a cím tüntetve. A szállító levélben ki kell tüntetni. A Budapestre és Wienben küldött élelmi szerek, illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat: minőség és mennyiség szerint kell kiírni, hogy gyorsabban kézbesítő legyen a csomag.

— **A kivándorlást ügynők ellen.** Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter a Magyar Államvasutak igazgatóságához rendeletet intézett, amelyben utasítja, hogy az Államvasutak épületeiben a kivándorlási ügynőknek átengedett helyiségeket azonnal és a legrövidebb határidőre mondja föl. A miniszter e rendeletének megokolásául fölhozza a Magyar Államvasutak forgalmának örvendős fellendülését, amely a vasuti intézet összes helyiségeit szükségessé teszi, de a miniszter szerint a vasutintézet hivatásával különben sem egyeztethető össze, hogy a házára oly káros kivándorlást, habár csak közvetve is előmozdítsa. A miniszter utasította továbbá az Államvasutak igazgatóságát, hogy a kivándorlási ügynőségeknek megbízottaitól a pályaudvari belépésre szolgáló jegyeket fölmondással egyidejűleg vonja be.

— **A hadsereg új egyenruhája.** A közös hadseregben legközelebb már életbe léptetik az ugynevezett földszintű uniformist. Minden hadtestben kipróbálják előbb az új egyenruha gyakorlati értékét. A legutóbb megtartott harczerű lövészetek azt igazolják, hogy háboru esetén 45 perccel kevesebb a találási szám az új egyenruha mellett, mint a régiéknél.

— **A legmagasabb kitüntetést,** az állami nagy érdmet kapta a kiállított gépekért s azokon készült mintaszerű munkák és himnuszokért a Singer Co varrógép részvénytársaság a reichenbergi cseh, német kiállításon. A cég központi képviselője Pető Ignác Halász utca 3.

— **Gyermekekhez.** Nagy Sándorné sz. Mozgai Elenora 48 éves kolozsnémai lakos gyermekek mellé dadának ajánlkozik.

— **Gazdák és a sztrájk törvény.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület egybehívására e hónap 8-án és 9-én a magyar gazdák nagygyűlést tartanak. A nagygyűlésből kifolyólag küldöttséget fognak menesztetni a kormányhoz, amelytől kérni fogják többek között a sztrájk törvény mielőbb való megalkotását, különös tekintettel az 1898: II. törvényezikben foglaltakra. A gazdák álláspontja ugyanis az, hogy ha a szerződött aratómunkásoknak bármilyen alakban is megadják azt a jogot, hogy szerződése daczára is az aratás előtt sztrájkba lépjen, akkor az 1878: II. törvényezik intézkedései, melyek a gazdaközönségre nézve rendkívül nagy jelentőséggel bírnak, tulajdonképpen ha teljessen meg nem is döntetnek, de nagyrészen erejüket veszítik. A gazdák küldöttsége kérni fogja továbbá a tőzsde reformját, fedezetlen határidőzlet eltörlését és még több ügyben is fognak kérést intézni a kormányhoz.

— **Ingyen utazás Budapestre.** A jó izléséről és szolidaritásáról hírneves Gáti és Szabó ékszerész cég Budapestén. V. Bécsi utca 9. sz. a sok pénzbe kerülő árjegyzék szétküldése helyett angol minta szerint azt az újítást hozta be, hogy kisebb bevásárlásoknál részben, nagyobbban azonban egészben megtéríti vidéki vevőinek a Budapestre való utazás költségeit ezzel lehetővé teszi azt, hogy mindenki láthatja mit és hol vásárol és nem kénytelen a hangzatos hirdetéseknek felülve „zsákban macskát venni.“

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűviz valamennyi hasonló vizet tartós hashajtó hatása és emeltesre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. — Kérjünk határozottan *Ferencz József* keserűvizet.

Felelős szerkesztő: **Berinkei Balint.**

Nyomatta a kiadótulajdonos: **Pannonia** könyvnyomda

HIRDETÉSEK.

Alulírott felhívom a nagy-rabecsült építő közönség b. figyelmét

építési
irodámra.

Komárom-Ujváros || Telephon szám
Igmándi-ut. || 111.

Teljes tisztelettel

Hajagos Andor

építész és okl. építőmester.

Kérje ingyen

és bémennye magyar nyelvű, gazdaság illusztrált főkéjgyékek, 200-án több rajnai, mindenemé nikkal, ezüst- és aranyórák, valamint mindenemé szőlő és arany és ezüst áruk, hangszerek, acél- és bőr- és stb. ról eredeti gyári áruak.
Nikkal remontoir óra K 3.-
System Roskopf pántol óra K 4.-
Ezüst esedő system Roskopf pántol K 5.-
Bejegyzett „Sax Roskopf“ nikkol rem. K 7.-
Bőr- és stb. remontoir óra „Gloria“ mával K 7.60
Ezüst remontoir óra dupla fedéllel ... K 11.60
Ezüstóra K 2.00. Konyhaóra ... K 5.-
Bismarckwaldi óra K 2.80. Kalkukóra K 8.60
Minden órát 5 évi írásbeli jóváhírlás. — Minden kockázat! Beszerzés megengedve, vagy a pénz vissza!

KONRAD JÁNOS
Első óra gyár és szétválasztó áruház,
Brax 1247 szám. (Csehország.)

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy Megye-utca 572. szám alatt lévő jó hírnévnek örvendő

selyem, kelme festő és vegytisztító intézetemet

Klapka-tér 139. szám, Fektor-féle cukrázda mellé helyeztem át.

Megemlítem, hogy üzletem és műhelyem a legmodernebb alapon lett átalakítva és megnagyobbitva s így a nagyérdemű közönség legmesszebbmenő igényeinek is képes vagyok megfelelni.

Festésre vagy tisztításra elvállalok mindennemű uralmi, női és gyermekruhákat, csipke és tunisz függönyöket, bútorszöveteket, napernyőket, keztütyűket és mind e helyen fel nem sorolt, de e szakmába vágó munkákat a legjutányosabb árban és a legszebb kivitelben. Festek vagy vegyileg tisztítok.

Vidéki megbízásokat a legrövidebb idő alatt eszközölök.

Szives pártfogást kér

Milus János,
selyem, kelme festő és vegytisztító
Komárom, Klapka-tér.

Műhely: Nádor-utca 112. szám.

Üzletáthelyezés.

Bátorkodom a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy évek óta fennálló s versenyképes vegyi tisztító műhelyemet, Szegegy-utca 12 sz. saját házámba helyeztem át, s azt a mai kor legkényesebb igényeinek megfelelően berendezve és úgy mindeztidáig ezentul is iparkodni fogok a n. é. közönség teljes megelégedését megszerezni. Elvem szép munka és jó kiszolgálás.

Kifakult vagy megunt színű ruhákat ujonnan át festésre elvállalok. A n. é. közönség szives pártfogását kérve maradok kiváló tisztelettel

Farkas Gyula
Vegytisztító intézete Komárom Nádor-utca
Főúti üzlet: Tata Fürdő-utca 130. szám.

SINGER varrógépek

minden elképzelhető célra

nemesak ipari célokra, hanem az összes családi varrásokhoz csakis nálunk kaphatók

Figyeljünk Üzletünk
arra, hogy a vásárlás csakis mind ezen
a mi üzlet-helyiségünkben történjék. czim lapon felismerhetők.

Singer Co. varrógép részvénytársaság

Helyi képviselőnk

Pető Ignác

Komárom, Halász-u. 3.

Belvedere

A Statsbanhof, Südbanhof, a cs. és k. Arsenal, az ideális Mária József park közelében. Remek :: park, tó, sziget, híd, barlang s vízeséssel. :: Tiszta szállások. 200 kényelmes szoba 2 koronától feljebb. Különlegessége: nagyobb beszállásolás akár butorozott avagy butorozatlan szobákba is.

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja!

1904. St. LOUIS Grand Prix.

Külföldi utazáson kérjen mindenütt Szt.-Lukácsfürdői

Kristály-ásványvizet!

legyen mindennapi italod!

Természetes hidrokarbonátos ásványvíz-forrás, mely szénssavval telítetik. Az emésztés elősegítő pompás asztali ital. Vidékre és külföldre díjmentes szállítás. Kérjen árjegyzést a Szt.-Lukácsfürdő Kútvállalattól Budán.

165 féle komáromi képeslap 165

Értesítés.

Van szerencsém a t. közönség szives tudomására hozni, hogy Komáromban, Nádor-utca 21. szám alatt, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

üveg porcellán és lámpa-kereskedést

nyitottam, és ezen cikkekben állandóan nagy raktárt tartok.

Különösen figyelmébe ajánlom a t. közönségnek saját módszerű képkeretezésem, mely kivitel tekintetében a legizlésebb.

Főcélom a pontos és figyelmes kiszolgálás, valamint hogy olcsó árak bocsássak mindent a t. vevőim rendelkezésére.

Tisztelettel

Lantos Károly
üveg- és porcellán-kereskedő.

Nyomdász tanoncz

felvétetik

„Pannonia“ könyvnyomdában

Ne olvassa!

hanem azonnal tegyen kísérletet a közismert Steckenpferd-féle Liliomtejszappannal Bergmann & Co. Drezda és Tetschen a/E. azelőtt Bergmanns Liliomtejszappan (2 törpével) mely megóvjá arcát hófehér szeplőmentesnek, s gyengéd finom színűnek.

Kapható 80 fillérért.

Kovách Arisztid örökössei
gyógyszertárában Komárom.

Lakatos tanoncz

kedvező feltételek mellett

felvétetik

Czim a kiadóban.

A propos!

Szenved ön hajhullásban? avagy korpás-e a feje? Ha igen úgy tegyen azonnal kísérletet a világhírű Steckenpferd-féle

Bay-Rum-mal tulajdonos Bergmann & Co. Drezden és Tetschen a/E. azelőtt Bergmanns eredeti Schámpoving Bay-Rumja (2 törpével). Ön hamarosan meg fog győződni ami rendkívüli hatásról a mélyen ezen első rendű hajviz bír. Kapható 2 K. s üvegekben. Kovách Arisztid örökössei gyógyszertárában Komárom.

Divatos szabómunkák

polgári és papiöltönyök, katonai és egyéb egyenruhák, liveriák, továbbá minden nemű szakba vágó munkák a legszebb kiállítással és pontos kiszolgálás mellett készülnek üzletemben.

Bel- és külföldi szövetek nagy választéka áll a közönség rendelkezésére.

PONGRÁTZ SÁNDOR

polgári és katonai férfiszabó,
Komárom, Vármegyeház mellett.

Karácsonyi és ujévi ajándékok!

Szülők figyelmébe!

Uj könyvek.

Lányok részére.

Ego: A Balogh lányok érettségije. Erdekfeszítő tartalommal 14—17 éves lányok számára.

Ifj. Lónyai Sándorné. Egy árva leány története. 10—14 éves lányok számára.

Dávid Margit: Hunczut Böske kalandjai 8—12 éves lányok számára.

Kürthy Emilné: A Kovács lányok és egyéb elbeszélések 9—15 éves lányok számára.

Szülők figyelmébe!

Prém József: Árva leányok. Elbeszélések 9—15 éves lányok részére.

Fiuk részére.

Dr. Hetényi Imre: Egy magyar diák kalandjai Ázsiában.

95 kr.

Cholnoky Viktor: Morgai Pali a gyermekhős. Mesekönyv az ifjuság számára.

Szülők figyelmébe!

Kürthy Emil: Két pajkos kalandjai.

Forray Dezső: Egy kocsis fia, vagy a szorgalom jutalma.

Tábori Kornél: A rejtelmes ifju. Regény a szabadságharc egyik hősről.

Szeki Andor: A törpék országában. 6—9 éves fiúcskáknak.

Barátosi Balogh Benedek: Három székely diák kalandos utazása a föld körül. Utikalandok vízen, szárazon, őserdőkben s ismeretlen csodaországokban.

Ezen diszes kiállítású művek mindegyike külön-külön **95 kr.**-ért kapható. A 13 darab egyszerre véve 11 frt.-ér rendelhető meg a

„PANNONIA“ könyvkereskedésben

Komárom, Baross-utca 6. szám.

Köhögs, rekedtség és hurut ellen nics
Jobb a

Réthy-féle pemetefü **czukorkánál**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Makulatur papír
kilónkint

7 kr.-ért kapható a „Pannonia“ könyv- és papír- kereskedésben, Baross-u. 6.

Hirdetések
felvételnek a kiadóhivatalban.

A PESTI NAPLÓ UJ KARÁCSONYI AJÁNDÉKA.

A Pesti Napló karácsonyi albumainak sorozata a magyar génius javakincseinek gyűjteménye. Irodalmunk és művészetünk hatalmas alkotásait méltó, nemesen diszesen formában mutatták be a Pesti Napló előfizetőinek. Valamennyi esemény-számba ment a magyar könyvpiacra. Nálunk szebb, előkelőbb, értékesebb díszmunkák nem igen jelentek meg. S a Pesti Napló az 5 albumait ajándékol adja előfizetőinek. A Pesti Napló idei ajándéka az 1906. évi karácsonyi albuma meg fog felelni a Pesti Napló díszmunkái hagyományainak. Meg fog felelni nekik abban is, hogy kiállítására fényével felül fogja mulni a megelőző évi kiadványokat. Minden kötetje különb volt az előzőnél, pedig azok az előző kötetek is egytől-egyik remek díszművek voltak. — A Pesti Napló idei ajándékkönyve.

RAKÓCZI ALBUM

lesz. Nem tudományos, csak a történelem kutatásaiban gyökerező irodalmi és művészi díszmunka lesz. Ismertetni fogja a nagy kor hőseit, ünnepnapjait és izgalmas hétköznapjait. Izzó törekvéseit, lobogó indulatait, mélységes hangulatait, dicsőségét és szenvedéseit. Javairók fogják megírni a nagy szabadságharc eleven krónikáját. És meg fog szólalni ebben a kötetben a kor költésze és izzó muzsikája. A dalnokot és a tárogatót is tanúságba idézzük. S a képzőművészetet is. Az egykorit és az újat, hogy képben, rajzban ábrázolja azt a szentséges hőskort.

Nagyszabású festmények, elsőrangú illusztrációk, kiváló mesterek alkotásai díszítik majd e művet. S a műlapokon kívül a sokszorosító művészet egész sor több

szinnyomatu képpen

fog remekelni. E diszes tartalomhoz méltó lesz a keret. Bekötését a magyar iparművészet elsőrangú mesterére bizzuk. Hadd feleljen meg a remekmű nemes tartalmának a külső megjelenése is.

Ezt az új páratlan díszű ajándékot megkapja karácsonyra a Pesti Napló állandó előfizetőin kívül

minden új előfizető is,

aki mostantól kezdve egy évre megcsakis nélkül a Pesti Naplóra előfizet illetve, aki karácsonyig legalább egy félévi díjat befizetett és egy további félévi előfizetésre magát kötelezi. Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető s kívánatra külön értesítést küld e módzatokra vonatkozólag a

PESTI NAPLÓ kiadóhivatala, Bpest, Andrássy-út 27.

ELŐFIZETÉSI ÁR: 1 évre 28 kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy óra 2 kor. 40 fillér. — Mutatványszámot szívesen küldünk.